Bitesize

Gwylio’r glannau

RHONA	Rhona sy’ ‘ma, yn flogio o draeth Y Borth yng Ngheredigion. Nawr, pan ddown ni i ddelio ag erydiad arfordirol a llifogydd, mae dwy strategaeth. Strategaeth peirianneg galed, a strategaeth peirianneg feddal. Mae pentre’r Borth yn cael ei warchod gan ddefnyddio cyfuniad o strategaethau peirianneg galed a meddal. Peirianneg galed yw codi strwythurau, sy’n arbed erydiad pellach, fel morgloddiau o greigiau ac argorau. Mae’r argorau a’r morgloddiau o greigiau yn cadw’r llinell ac yn atal erydiad, ac mae’r ddau argor yma’n enghraifft berffaith. Yn hytrach na rhwystro tonnau rhag cyrraedd y lan, mae’r rîffiau yma yn eu harafu, gan ddal y tywod a'r graean i helpu cynnal traeth llydan. Mae traethau llydan yn amsugno egni’r don a chynnig amddiffynfa naturiol rhag erydiad arfordirol. Gyda’r economi leol yn dibynnu ar dwristiaeth, mae’r rîff, hyd yn hyn, wedi profi’n effeithiol yn amddiffyn yr arfordir. Mae’n newyddion da hefyd i’r trigolion sy’n hoffi gweld y môr, heb gael llifogydd yn eu tai. Yn Y Borth, strategaeth arall i amddiffyn yr arfordir yw i ailgyflenwi’r traeth. Dyma pryd mae tywod, neu yn achos Y Borth, graean, yn cael ei ychwanegu i’r traeth i’w wneud yn fwy llydan. Strategaeth sy’n ystyried twristiaid yw hon. Ond yn Medmerry yng Ngorllewin Sussex mae math gwahanol o strategaeth peirianneg feddal ar waith, sef adlinio rheoledig. Dyma pryd maen nhw’n gadael i’r môr orlifo’r tir gan greu fflatiau llaid a morfeydd heli naturiol. Mae’r morfeydd yn denu amrywiaeth o adar ac anifeiliaid ac felly’n garedig i’r amgylchedd.
RHWYFWR	Efallai ei fod yn dda i’r amgylchedd, ond mae tir ffermio da wedi cael ei golli.
RHONA	Felly, mae gan bob strategaeth - galed neu feddal - ei manteision a’i hanfanteision. Rhaid i strategaeth amddiffyn arfordirol ystyried cartrefi, yr economi leol a’r amgylchedd. Hapus nawr?

© Copyright BBC

RHWYFWR Ydw, sbo.

 © Copyright BBC